

СПОМЕНЪТ

през поколенията и Времето

Материали за историята на градъ Варна

Още в годините на Книжевната дружина (1883-1887) са събирани старинни монети и вещи, подарени от граждани. През 90-те години на XIX век общината открива към библиотеката “археологически отдел”.

В „Правилник на Варненската градско-общинска библиотека” от 1890 г. е записано: „чл. 3. При библиотеката ще подреди поетапно Градско-общински музей със стари и нови сбирки... Чл. 18. Ръкописи или каквито и да били те, стига да имат археологическо значение, научни предмети, пари или други ценности, подписани в дар на библиотеката без да се задлъжнява нещо... се приемат безусловно от библиотечния комитет ”.

ВАРНЕНСКИЙ ОБЩИНСКИЙ ВѢСТНИКЪ

ПРАВИЛНИКЪ

за Варненската Градско-Общинска библиотека.

Основни распоредби.

Чл. 1. Варненската Градско-Общинска библиотека се поддържа отъ :

а) Суммитѣ, които се записватъ за тая цѣль като редовни разноси въ бюджета на Варненската Градска Община, и

б) Отъ подарѣнитѣ въ пари, книги или други предмѣти, които би се направилъ отъ когото и да било въ полза на Библиотеката.

Чл. 2. Библиотеката ще се помѣщава въ здание, опредѣлено отъ Общинский Сѣбѣтъ, което да не бѣде далечъ отъ Общинското Управление.

Чл. 3. При Библиотеката ще се учреди постепенно Градско-Общинский музей отъ стари и нови сбирки.

Управлението.

Чл. 4. Библиотеката се управлява отъ единъ комитетъ, състоящъ отъ почетни членове :

- а) Кмета на града Варна,
- б) Кметский помощникъ по училищното дѣло,
- в) Окржний Училищенъ инспекторъ,
- г) Директоритѣ на държавнитѣ и окржнии въ

Год. XXXIV

Варна, 23 Декември 1928 г.

Брой 193

Абонаментъ:

За година . . 55 лв

За 6 месеци . 30 лв.

Обявления:

Официални по 2 лв.

на квадр. сант.;

търговски

по споразумение.

**ВАРНАНСКИ
ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ**

ИЗДАВА ВАРНЕНСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНА

ИЗПИЗА ВСЪКИ ПЕТЪКЪ.

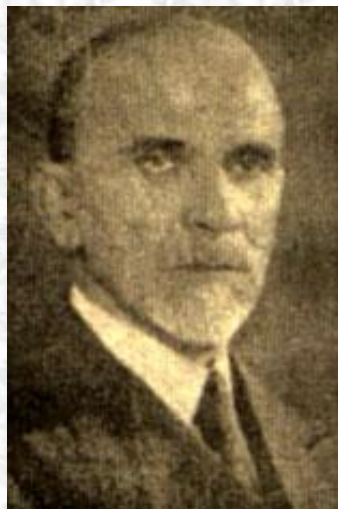
Всичко, що се
отнася до вестника,
да се изпраща до
кметството — Варна

Редакцията

ул. „Царь Борисъ“,
Гьбдджовото вдниче
II-ия етажъ.

Цена 1 левъ.

„Варненски общински вестник“ е най-дълго излизалото периодично издание във Варна до 1944 г. Дори и с известни прекъсвания, „Варненски общински вестник“ продължава своето съществуване 53 години. Още от петата си годишнина вестникът става отговорност на библиотекаря във Варненска градска общинска библиотека.

В брой 193 от 23 дек. 1928 г. е публикувано писмото на Варненското археологическо дружество до кмета на града Никола Попов, с което го уведомяват за своите намерения за събиране и издаване на статии за историята на Варна и околността.

Год. XXXIV
Варна, 23 Декември 1928 г.
Брой 193

Абонаментъ:
За година . . . 55 лв.
За 6 месеци . 30 лв.

Обявления:
Официални по 2 лв.
на квадрат. сант.;
търговски
по споразумение.

ВАРНАДСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

ИЗДАВА ВАРНЕНСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНА
ИЗПИЗА ВСЪКИ ПЕТЪКЪ.

Всичко, що се отнася до вестника, да се изпраща до кметството — Варна

Редакцията
ул. „Царь Борисъ“,
Габаловото здание
Цили етажъ.

Брой 1 левъ.

Историята на Варна

Въ тазигодишния бюджет на общината по предложение на кмета се внесе единъ кредитъ отъ 10000 лева за събиране материали за историята на Варна.

Съ писмо № 22974 отъ 10 октомврий т. г. кметътъ постави на разглеждане на мѣстното археологическо д-во тазисеуми и помози последното да сина събрание, въ което съучастието на председателя на общината да се събледи въпросътъ за избиране единъ специаленъ редакционенъ комитетъ, който да събере и издаде материала за историята на града по случай 50 годишнината отъ освобождението му.

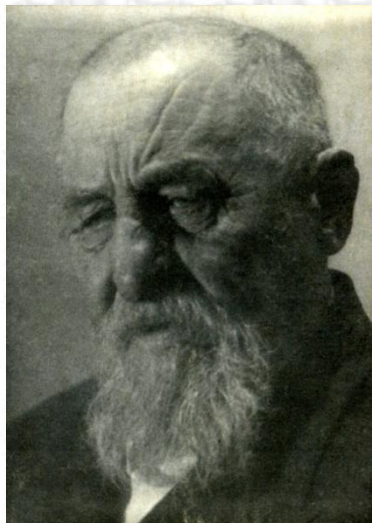
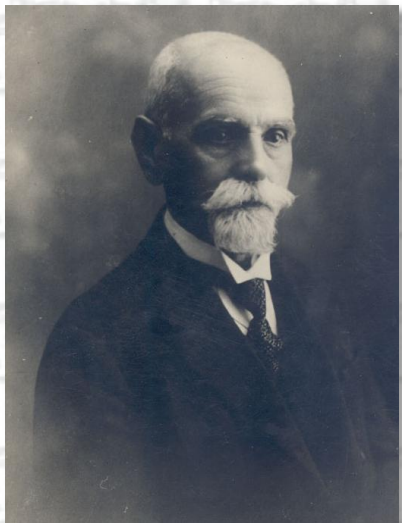
Събранieto, което се състои на 14 ноемврий, избра редакционенъ к-тъ.

Съ писмо № 475 отъ 18. XII. т. г. археологическото д-во е съобщило на г. кмета както за конституирането на редакционния к-тъ, така и за нѣколко важни решения на д-вото. Ето и самото писмо:

Господинъ Кмете,

Съставениятъ комитетъ при Варненското археологическо дружество за събиране и обнародване материали за историята на гр. Варна, въ заседаниято си отъ 15 тогъ, реши следното:

1) Да се съблуди на Варненското градско общинско управление, че редакционниятъ комитетъ за събиране и обнародване материали за историята на гр. Варна е на мнение, че изданието да се издаватъ въ два вида: а) периодично, като вложител пратурки къмъ „Варненски общински вестникъ“, на особена, похубава хартия, понеже ще има и клишетта, б) въ статийни книжки. За материали, за събирането и обнародването на които е употребенъ трудъ, да се плаща съответенъ хонораръ.

През 1928 г. в редакционния комитет на „Материали за история на град Варна“ влизат кметът Иван Церов, председателят на Варненското археологическо дружество Карел Шкорпил, архимандрит Инокентий, Кръстьо Мирски.

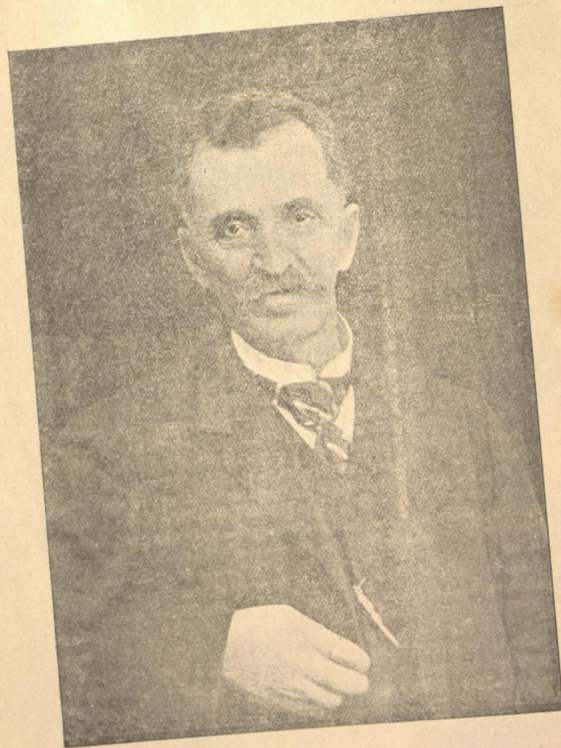
С писмо №475 от 18.XII. 1928 г. те определят:

1. „материали за историята на гр. Варна да се издават в два вида:
  - а) периодично, като отделни притурки към “Варненски общински вестник”, на особена, по-хубава хартия, понеже ще има и клишета,
  - б) в отделни книжки.
2. да се излезе с покана, печатана в местните вестници: „Варненски общински вестник”, Варненска поща”, „Варненски новини”, „Черноморска камбана” и „Варненски кореняк”, към всички граждани, които притежават или знаят нещо из историята на Варна и околията, да го опишат и предадат на редакционния комитет.
3. Материалът да се раздели на следните отдели:
  - а) предисторичен,
  - б) античен,
  - в) средновековен (византийски и български),
  - г) турски,
  - д) възраждане и
  - е) следосвободителен.”

Ив. П. Церовъ.

Александръ Рачински.

1.

Сава Георгиевичъ.

Ив. П. Церовъ.

Сава

Приложение къмъ бр. 221 на Варненски Общински вестникъ

†Кр. Ив. Мирски

XVIII

Посрещането на първия български князь Александръ Батембергъ

въ гр. Варна,
при встъпването му въ новосъздаденото
Княжество България.

Печатница „Новини“ — Варна

Сборникът „Споменът през поколенията и времето - Материали за историята на град Варна“ е посветен на 135-годишнината от създаването на Регионална библиотека „Пенчо Славейков“ – Варна.

Сборникът е с христоматиен характер, представящ фототипно статиите от вестника, подредени в прав хронологичен ред на тяхното издаване. Публикациите излизат към отделни броеве в периода от 1928 до 1933 г. Обособени са 34 фототипни части, разкриващи различни аспекти от историята на Варна и нейните личности. Включени са биографични данни за авторите на статиите и тяхното отношение към библиотеката. В рубриката „Още по темата“ са поместени библиографски източници за допълнителна информация за исторически личности и събития..

Георги Живков

ОЩЕ ПО ТЕМАТА:
Стоянов, Петър. Одесос,
Стара и Нова Варна / П. Стоя-
нов. – Варна : МС, 2015, 584 с.

Бидете уебрени; не почитаеми! Ваши имена са шед-
рит! Възпомогли сте оставяне за афино въ спомън при
тукашныта църковны А-хълы и ще Въ бидеми призна-
телни за асбда.

На конськ като Въ поздравляваны смъ Въшныта.
Варна, 20 Априлий 1873.

Единородны мителы отъ градъта Варна.

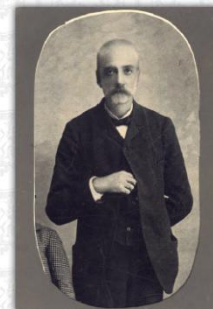
На краи е поставена следната резолюция: † Вар-
ненско Преславский Симонъ постъридава. Следватъ три
печата: 1) епископъ, няколко съ надписи: „Варненско-
Преславска Митрополия 1872“, а въ срѣдъта двори и три-
кири; 2) кръгъ, за който говоримъ въ сѣмото начало и
3) ещо кръгъ съ турски надписъ. Следватъ следнитъ
подписи: Андонъ Нидѣковъ, Я. К. Славковъ, Велико Христо-
въ, Геспудинъ, х. Иванъ, Рѣко Николу, Н. Лиге-
ловъ, Ангелъ Георгиевъ, Киръ Патрикъ, Д. Ивановъ, Т. Х.
Паскалевъ, К. Михайловъ, П. Н. Меднидѣта, Стоянъ Ник.,
Сав. Георгиевичъ, Хр. Поповичъ, П. Д. Павловъ, Костандиъ
Димитровъ, Аларъ Д. Асврдѣвъ и още два подписа, които
не могатъ да се прочатъ.

Помощи сж събирани отъ: Джума панаиръ, джумай-
скитъ граждани. Разградъ, Цариградъ, Т. Пезарджикъ, Па-
нагорската община, с. Стрелча, Копрявица, Пирдопъ, Кли-
суръ, Сопотъ, Карлово, Калюферъ, Шипка, Казанлъкъ, Узун-
джовски панаиръ, и Ени Загара.

Въ ниско градо, отъ гдето сж събирани помощи отъ
разни институти, положени сж и тѣхнитъ печати, затоа, като
интереси въ просвѣтно стиснение, даеме тѣхното описание.
Има следнитъ печати: 1) „Туркско Търанско Роданъско
Дружество 1852 въ Панагорище“. 2) „Дѣсна дружина Катка
въ Панагорище 1873“. 3) „Женска Дружина Надѣжда въ
Панагорище 1873“. 4) „Женска Дружина Благосвѣщенъ въ
Копрявица“. 5) „Печать на читалището въ Копрявица“
(има още две думи, но нечитливи); 6) „Женско Дружество
въ Карлово Въспитане 1870“. 7) „Село Шипка Цо. Оусп.
Престѣла Билъ 1868“. 8) „Българско Читалище у Шипка“;
и 9) „Ученическо Друж. у Шипка“.

На 16 стр. отъ текста се завършва събирането на по-
мощитъ.
На 17 стр. е направенъ общия сборъ на събраната
сума, която възлиза на 11454/4 гроша.

Останалитъ страници сж свършено чисти.

Христо Попович

Варна, 10 ноември 1930 год.

и на солидни и красиви по архитектура и стилъ училищни
сгради, понеже тѣ имено сж носителитъ и свидетелитъ на
нашата култура.

Собствено за Варненската държавна девическа гимна-
зия, продължи той, мене ме е вдъхновявала мисълта да
има та три отѣла: гимназиаленъ, педагогически и стопански.
Ще се спра илюко повече на последния. Появява е
задачата, която сж си поставили нѣкои женски благотвори-
телни дружества у насъ да издържатъ домакински, или стопан-
ски училища. Ала тѣзи училища иматъ много ограни-
чени програми и сж поставени при непосидни условия. Не-
обходимо е държавата да се заеме съ поддържане едно—две
полнѣли и системно уредени домакински училища. Ето защо
сѣмъ набелскалъ да има при Варненската девическа гимна-
зия и стопански отѣлъ.

За него ще послужи предимно сутернитъ на зданието.
Тамъ ученичкитъ, бъдещи домакинни, ще следватъ всички
икове домакинство; ще изучаватъ готварство и практически
— ще готвятъ ястия за ученичкитъ въ пансиона при тази
гимназия, и то ястия съ павичко вкусъ и питателност,—и нуж-
нитъ за тѣзи зеленчуци ще пасиватъ, предаватъ и бератъ отъ
уредена за тази целъ градина въ една частъ отъ дворището
на гимназията. А това дворище ще обръща, по мое реше-
телно искане отъ Варненската община, едно твърде широко
пространство, каквото отначало общината упорстваваше да
отстъпи, както добре знаете това. (И наистина, тогавашни-
тъ варненски нѣтъ Михаилъ Колонин не отстъпваше, освенъ
половината отъ днешното общинско мѣсто на гимна-
зията, за да не се нарушавалъ планътъ на граде; но когато
Живковъ твърдо обяви, че при подобенъ случай той ще
строи пресекрираното гимназиално здание въ Видинъ, общи-
ната отпуста цѣлото мѣсто. — Нека се знае, че по оноев
време всички мѣста между улицитъ Съборна и Мария Луиза
се скѣтахъ за общински, освенъ оное въру което бѣ пос-
трѣна старата военна казарма тамъ, ала наскоро единъ отъ
последнитъ общински съветъ се оказа некадърень да от-
стои правата на общината, и държавата ги продаде за нейна
скѣтка всички). А подобно значително пространство, натири
Живковъ, е безусловно необходимо за всички видове съ-
временни нужди на заведението, и главно за една образова-

Обособен е и дял „Биографични бележки“ с животописни данни за авторите на „материалите за история на град Варна“, добавена е и авторската подредба на притурките, предвидени за публикуване на страниците на „Варненски общински вестник“. Справочният апарат на сборника включва именен показалец, списък на променените географски имена, списък на редки и остарели думи, лексикални форми и изрази, списък на употребените съкращения. Стремешт е да се разшири аспекта на търсене във фототипната част на изданието и да се улесни разчитането на архаичния език и стил. Включените приложения са подбрани, за да илюстрират съдържанието и да визуализират идейния замисъл на „материалите за история на Варна“.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

Приятно четене!